

تکمله

فتح الملهم

شرح صحیح مسلم

(جلد دهم)

تألیف:

علامہ مفتی احمد تقی عثمانی

شیخ الحدیث و مفتی اعظم دارالعلوم کراچی

ترجمہ: جواد عصار رودی

مدرس موزہ علمیہ اہناف فواف

دانشجوی دکتری ادبیات فارسی دانشگاه سیستان و بلوچستان

بر اساس منابع اہل سنت

سرشناسه	: عثمانی، محمد تقی، - ۱۹۴۳ م.
عنوان قراردادی	: Usmani, Muhammad Taqi
عنوان و نام پدیدآور	: الجامع الصحيح. فارسی - عربی. شرح
مشخصات نشر	: تکمله فتح الملهم شرح صحيح مسلم امام مسلم بن حجاج قشیری (رحمه الله) / مؤلف محمد تقی عثمانی؛ مترجم جواد عصارودی.
مشخصات ظاهری	: تربت جام: شیخ الاسلام احمد جام، ۱۳۹۷ - ج دهم.
شابک	: ج ۱۰: ۴-۱۳۲-۲۴۷-۹۶۴-۹۷۸
وضعیت فهرست نویسی	: فیبا
یادداشت	: فارسی - عربی.
موضوع	: مسلم بن حجاج، ۲۰۶ - ۲۶۱ ق. الجامع الصحيح -- نقد و تفسیر
موضوع	: احادیث اهل سنت -- قرن ۳ ق.
شناسه افزوده	: مصارر د. جواد، مترجم
شناسه افزوده	: مسلم بن حجاج، ۲۰۶ - ۲۶۱ ق. الجامع الصحيح. شرح
رده بندی کنگره	: ۲۱۳۲ ۰۱۳۰۶ ۰۲۰۴۲۱ ج ۱۰ / م
رده بندی دیویی	: ۲ / ۲۹۷
شماره کتابشناسی ملی	: ۱۴۴۰۶۹۱

انتشارات شیخ الاسلام احمد جام

تکمله فتح الملهم شرح صحيح مسلم (جلد دهم)

مؤلف: علامه مفتی محمد تقی عثمانی

مترجم: جواد عصارودی

ناشر: شیخ الاسلام احمد جام

تیراژ: ۲۰۰۰ نسخه

نوبت چاپ: اول ۱۳۹۷

شابک: ۴-۱۳۲-۲۴۷-۹۶۴-۹۷۸

قیمت: ۵۰۰۰۰ تومان

حق چاپ و نشر محفوظ و مخصوص ناشر است.

تلفن مرکز پخش: ۵۲۵۲۴۴۷۱ - ۵۲۵۲۵۲۳۸ - ۵۱

فهرست

صفحه

موضوع

۱۱	کتاب بیان مسائل قسامه، محاربین، قصاص و دیات
۱۵	(۱) تقسیم جزا به حد و تعزیز
۱۶	آیا تعیین تعزیر با قوانین حکومتی، جایز است؟
۱۸	(۲) عقوبت‌ها جنبه عبرت‌گیری دارند
۱۹	(۳) شبهات، حدود را برطرف می‌نماید
۲۰	(۴) فرق بین حد و تعزیر در شبهه
۲۲	کتاب قسامه و راه‌نمای قصاص و دیه
۲۴	باب، مسائل قسامه
۲۹	مسأله مشروعیت قسامه
۳۰	فقها در بیان قسامه، اختلاف نظر دارند
۳۴	مسأله سوگند دادن اولیای متوفی
۳۹	پاسخ از داستان خیر
۴۱	مسأله سوم در موجب قسامه
۴۴	قسامه به نسبت عمل در این زمان
۵۱	باب: حکم افراد محارب و مرتد
۵۶	۱- مسأله بول حیوانات حلال گوشت
۵۹	۲- مسأله مداوای با حرام
۶۶	احکام محاربه
۶۷	هواپیما ربایی و محاربه بدون قصد مال
۶۸	آیا شرط است که محارب خارج از شهر باشد؟
۶۹	جزای محاربه
۷۳	مسأله کشتن مرتد
۷۶	احادیث دال بر کشتن مرتد
۹۳	قصاص در مورد کشتن با سنگ یا هر شیء تیز و سنگین و قصاص مرد در کشتن زن
۹۵	۱- مسأله قتل با شیء سنگین
۹۹	توجهی به تحقیق مذهب ابوحنیفه رحمته الله
۱۰۱	رواج در این زمان
۱۰۲	۲- مسأله قصاص نفس، همانند عمل قاتل
۱۰۵	مواردی از قصاص که در حکم شمشیر داخل است

- داستان امام ابوحنیفه و ابوعمرو بن العلاء ۱۰۷
- باب: با دفاع از حمله و یورش دیگری بر خود یا عضو، تاوانی لازم نمی گردد. ۱۰۹
- مبنای دفاع شرعی ۱۱۳
- باب: اثبات قصاص در دندانها و امثال آنها ۱۱۸
- همیشه به ظاهر حکم نمی شود ۱۱۹
- رفع تعارض روایات این داستان ۱۲۰
- مسأله قصاص بین مردان و زنان ۱۲۱
- باب مباح کنندگان خون مسلمان ۱۲۳
- باب بیان گناه کسی که قتل را بنیان نهاد. ۱۲۵
- باب: مجازات سون ری در آخرت؛ اولین قضاوتی که بین انسانها انجام می گیرد. ۱۲۷
- باب در مورد شدت حرمت خون و آبرو و اموال ۱۲۸
- باب در مورد صحت اقرار به قتل و خود را به قصاص ولی مقتول سپردن و ... ۱۳۸
- باب: دیه جنین و وجوب دیه فتر خطا و شبه عمد، بر عاقله ی فرد جانی ۱۴۳
- عاقله چه کسانی هستند؟ ۱۴۹
- کتاب حدود** ۱۵۷
- باب حد دزدی و نصابش ۱۵۸
- باب قطع دست دزد، با وجود موقعیت یا امثال آنها نه از شفاعت در حدود ۱۷۲
- باب حد زنا ۱۸۰
- باب رجم ثیب در زنا ۱۸۷
- بررسی وجوب رجم محصنه ۱۹۴
- تواتر احادیث رجم ۱۹۵
- تاریخ وقایع رجم ۲۰۰
- اجماع بر وجوب رجم ۲۰۵
- پاسخ به افرادی که رجم را تعزیر شمرده اند ۲۰۷
- آیا بارداری در اثبات زنا کافی است ۲۱۰
- باب اعتراف به زنا ۲۱۵
- باب رجم یهود اهل ذمه در زنا ۲۴۶
- مسأله ی إحصان اهل ذمه و رجم آنان ۲۵۰
- باب در مورد تاخیر در زنانی که نفاس هستند ۲۷۰
- بابی در مورد مسائل شراب ۲۷۳
- ۱- مقدار حد شراب ۲۷۴
- ۲- ضربات شلاق بر شراب خوار آیا حد است یا تعزیر ۲۷۸
- ۳- مقدار شرابی که حد را واجب می کند ۲۸۰

۲۹۰	وجوب حد بنا بر استفراغ کردن خمر
۳۰۴	باب در مورد اینکه حدود، باعث کفاره کسانی می شود که بر آنها اجرا می گردد
۳۱۰	باب در مورد مواردی که آزار دادن حیوانات، تاوانی ندارد و ما زادی که بر اثر معدن یا
۳۱۱	احکام جنایت چهارپایان
۳۱۶	وجوب خمس در معدن و گنج
۳۲۳	کتاب قضاوت ها
۳۲۳	۱- معنای قضاوت از لحاظ لغوی و شرعی
۳۲۴	۲- قضاوت در دوران جاهلیت
۳۲۵	۳- قضاوت در اسلام
۳۲۷	۴- اهمیت منصب قضاوت
۳۲۹	۵- مشروعیت قضاوت و فضائل آن
۳۳۲	۶- استقلال قدرت قضائی در اسلام
۳۳۷	۷- قضاوت در اسلام مبنای است
۳۳۸	۸- تعدد قاضیان در یک پریوده
۳۳۹	۹- نقض و تجدید نظر در تنویر و
۳۴۲	۱۰- وظیفه قاضی آسان کردن
۳۴۴	باب در مورد سوگند مدعی علیه
۳۴۵	اما آیا برای اثبات سوگند، همراهی لازم است؟
۳۴۷	مسأله ی سوگند دادن مدعی
۳۴۹	مواردی که سوگند در آنها انجام نمی شود
۳۵۰	مسأله ی سوگند استظهار
۳۵۰	باب در مورد وجوب حکم به شهادت یک شاهد و یک سوگند
۳۵۳	استدلال احناف از سنت
۳۶۴	باب، حکم حاکم، اصل مسئله را تغییر نمی دهد
۳۷۷	باب داستان هند
۳۷۹	مسأله ظفر
۳۸۲	فایده ای در مورد توانایی یافتن بر مالی از بیت المال
۳۸۷	باب نهی از کثرت سؤالهای غیر ضروری و باز داشتن حق لازم الادا
۳۹۴	باب بیان مزد حاکم وقتی اجتهاد می کند به خطا یا صواب می رسد
۳۹۷	باب کراهیت قضاوت قاضی در حالت خشم
۳۹۸	باب نقض حکم های باطل و رد امور محدث و بدعت
۴۰۱	باب بیان بهترین شهود
۴۰۳	باب بیان اختلاف مجتهدین

۴۰۵	باب استحباب برقراری صلح حاکم در بین دو طرف خصم
۴۰۹	کتاب در مورد شیء پیدا شده
۴۱۲	مسأله مدت شناساندن
۴۱۴	استفاده از شیء پیدا شده
۴۳۰	باب در مورد شیء یافته شده برای حاجیان
۴۳۴	باب تحریم دوشیدن حیوانات، بدون اجازه‌ی مالکش
۴۳۹	باب در مورد ضیافت و امثال آن
۴۴۱	کتاب مغازی
۴۴۱	باب استحباب رعایت مساوات در اموال زیادی
۴۴۲	باب استحباب شراکت، در توشه در صورت کمبود و رعایت برابری در آن
۴۴۵	کتاب مسایل جهاد و سیر
۴۴۵	معنای جهاد
۴۴۹	اغراض و اهداف جهاد
۴۶۱	باب مسائل یورش بر کفر، در اسلام به آنان رسیده بدون اطلاع قبلی
۴۶۳	باب بیان مطالبی در مورد دستور امام و فرماندهان لشکر و
۴۶۳	توصیه به آنان در مورد رعایت آداب جنگ و امثال آن
۴۷۱	باب در مورد حکم به آسانگیری و ترک تنفیر
۴۷۴	باب در مورد تحریم خیانت
۴۷۹	باب در مورد جواز خدعه در جنگ
۴۸۰	حکم کذب در جنگ
۴۸۶	باب مستحب است که در هنگام مقابله با دشمن یاری الهی در خواست شود
۴۸۸	باب در مورد تحریم کشتن زنان و کودکان در جنگ
۴۸۹	باب در مورد کشتار زنان و کودکانی که در خانه‌ها هستند و تأملی در کشتارشان نیست
۴۹۱	باب جواز قطع درختان کفار و آتش زدن آنها
۴۹۶	باب در مورد حلال بودن غنیمت‌ها برای این امت به صورت اختصاصی
۵۰۱	باب الانفال
۵۱۱	باب در مورد استحقاق قاتل، وسایل مقتول را
۵۱۶	مسأله‌ی تجهیزات مقتول از آن قاتل
۵۳۰	باب بخشش حاکم و فدیة دادن اسیران به جای مسلمانان
۵۳۴	باب حکم فیء
۵۴۷	باب در مورد فرموده رسول خدا ﷺ
۵۴۷	«کسی از ما ارث نمی‌برد، آنچه باقی می‌گذاریم صدقه می‌باشد»
۵۶۱	داستان دیگری در بهی فداک

۵۶۶	 تاریخ واگذاری فدک
۵۷۲	 داستان بیعت نکردن علی علیه السلام با ابوبکر صدیق رضی الله عنه
۵۷۳	 روایاتی که دال بر بیعت علی علیه السلام با ابوبکر صدیق رضی الله عنه همراه با سایر مؤمنین است
۵۸۱	 باب در مورد کیفیت تقسیم غنیمت در بین حاضرین
۵۸۳	 باب در مورد کمک ملانکه در جنگ بدر و مباح شدن غنیمت‌ها
۵۸۷	 باب بستن اسیر و بازداشت کردن او و جواز منت نهادن بر وی
۵۹۱	 باب اجلای یهود از حجاز
۵۹۴	 باب اخراج یهودیان و مسیحیان از جزیره العرب
۵۹۵	 باب جواز قتال با کسانی که نقض عهد کردند
۵۹۵	 و جواز رعایت حکم حاکم عادل توسط ساکنان قلعه
۶۰۳	 باب به انجام جنگ و اولویت در بین دو کار متفاوت
۶۰۵	 باب برگرداندن مجرین عنايات انصار را به ایشان، وقتی به واسطه فتوحات بی‌نیاز شدند

نحمده و نصلى على رسوله الكريم

خدای سبحان را سپاسگزارم که توفیقی نصیب نمود تا قسمتی از لحظات عمر این حقیر در خدمت حدیث رسول خدا ﷺ بگذرد. ارتباط با احادیث گهربار رسول خدا ﷺ مایه افتخار است و قطعاً تأثیر آرام‌بخشی در زندگی انسان دارد. اتباع سنت، مایه مودت الهی است؛ خدای سبحانه و تعالی می‌فرماید: «قُلْ إِنْ كُنْتُمْ تُحِبُّونَ اللَّهَ فَاتَّبِعُونِي يُحْبِبْكُمُ اللَّهُ وَيَغْفِرْ لَكُمْ ذُنُوبَكُمْ وَاللَّهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ» مدعیانی که ادعای محبت با پروردگار دارند، خود را به اتباع سنت بیارایند؛ تا خدای متعال هم آنان را دوست خویش گرفته و گناهانشان را ببیاهد؛

قطعاً راه آموزش دقیق سنت، مطالعه و دقت در احادیث گهربار رسول خدا ﷺ و سیره‌ی ایشان است. هر چه این تبعیت در مراحل مختلف زندگی استوارتر گردد، ایمان انسان رسوخ بیشتری یافته مصداق این فرمایش رسول خدا ﷺ فراهم می‌گردد: «لَا يُؤْمِنُ أَحَدُكُمْ حَتَّىٰ أَكُونَ أَحَبَّ إِلَيْهِ مِنْ وَالِدِهِ وَوَلَدِهِ وَالنَّاسِ أَجْمَعِينَ». متأسفانه مضرات عدم تبعیت از سنن رسول خدا ﷺ باعث شده تا ظلمت در عملکرد و گفتار انسانها نمایان گردد؛ همان حجابهایی شده‌ایم که رسول خدا ﷺ آنها بر روی سیل، در آن زمان، توصیف نمود. اما راه برون رفت از این مشکلات هم تنها اتصال و اعتصام به قرآن و سنت است.

این مجموعه که به پیشنهاد ناشر محترم، ترجمه شده است؛ می‌تواند انگیزه‌ای برای مطالعه‌ی حدیث رسول خدا ﷺ باشد؛ خصوصاً که فردی متقی و عالمی متبحر «علامه مفتی محمد تقی عثمانی (حفظه الله)» به شرح احادیث، همت گماشته و آن‌طور که در تقریظ بزرگان جهان اسلام بر کتاب ایشان نمایان است، به درستی توانسته است از انجام این مهم برآید. امید که ترجمه نیز قابل قبول باشد و مفید واقع شود.

جا دارد از تمامی کسانی که مرا در این مهم یاری کرده، کمک کردند تا تحمل مشقت این مسیر برایم آسان شود تشکر کنم. خدای متعال همگی را خیر جزیل و ثواب کثیر عنایت فرماید.

جواد عصاررودی